



Vuorovaikutusmuistio

Mikroliikkumisen pysäköintiratkaisut kantakaupungissa

01.03.2023

Helsinki

Sisällys

Vastausmäärät ja vastaajat	3
Vastaajien näkemykset pysäköintiuudistuksesta	4
<i>Pysäköintiuudistuksen tarpeellisuus</i>	4
<i>Pysäköintipaikkojen määrän riittävyys</i>	4
<i>Koettu vaikutus poistuvien autopaikkojen määrään</i>	4
<i>Avovastaukset</i>	5
Vastaajien palaute pysäköintipaikoista	6
<i>Paikkojen lisäykset</i>	6
<i>Eniten palautetta keränneet paikat</i>	7

Mikroliikkumisen pysäköintiratkaisut kantakaupungissa - vuorovaikutus

Vuorovaikutus suunnittelun aikana

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä suunnittelun aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta. Mikroliikkumisen (mm. sähköpotkulaudat) pysäköintiudistuksen suunnittelun vuorovaikutus toteutettiin kahdella kyselyllä. Toinen toteutettiin karttapohjaisena Maptionnaire-kyselytyökalulla ja toinen näkövammaisille soveltuvana Microsoft Forms-kyselynä. Kyselyt olivat avoinna 15.2. – 26.2.2023. Kyselyistä ja pysäköintiudistuksesta tiedotettiin 15.2.2023 kaupungin tiedotteella ja lisäksi näkövammaisten, vanhusten ja vammaisten yhdistykset tiedotettiin myös erikseen. Mediassa oli muutama uutinen uudistuksesta ja kyselystä.

Helsingin kaupunki suunnittelee tulevalle keväälle muutoksia vuokrattavien sähköpotkulautojen ja polkupyörien pysäköintiin keskustassa ja eteläisessä kantakaupungissa. Suunnitelmissa ehdotetaan, että jatkossa näillä alueilla vuokrattavat ns. mikroliikkumisen välineet saisi pysäköidä vain merkityille paikoille. Pysäköintiudistus toteutettaisiin alueellisilla yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen ja polkupyörien pysäköinnin kieltävillä liikennemerkkeillä. Kieltoalueen on suunniteltu kattavan Hesperian esplanadin ja Pitkän sillan eteläpuolisen alueen kantakaupungissa. Lännessä raja kulki Lauttasaarensillalla.

Kyselyitä varten valmisteltiin luonnos mikroliikkumisvälineiden pysäköintipaikoista. Kyselyissä sai antaa palautetta jokaisen yksittäisen pysäköintipaikan luonnoksesta ja ehdottaa uusia pysäköintipaikkoja. Lisäksi vastaajia pyydettiin antamaan näkemyksensä pysäköintiudistuksen tarpeellisuudesta, pysäköintipaikkojen määrästä ja vaikutuksesta poistuvien autopaikkojen määrään.

Vastausmäärät ja vastaajat

Karttakyselyyn saatiin kyselyn aukioloaikana yhteensä 1795 vastausta, lisäksi 2007 vastasi osittain kyselyyn. Näkövammaisille suunnattuun kyselyyn saatiin 23 vastausta, joista 17 oli joko tyhjiä tai epäasiallisia -oletettavasti vastaaja oli silloin muu kuin näkövammaisten edustaja (linkki tähänkin kyselyyn oli avoimesti jaossa internetissä).

Vastaajat jakautuivat seuraavasti:

- Keskustassa tai eteläisessä kantakaupungissa asuva: 2218 vastaajaa
- Keskustassa tai eteläisessä kantakaupungissa vierailija: 831 vastaajaa
- Keskustassa tai eteläisessä kantakaupungissa työssäkäyvä: 467 vastaajaa
- Yrittäjä keskustassa tai eteläisessä kantakaupungissa: 50 vastaajaa
- Muu: 229 vastaajaa

Uusia pysäköintipaikkoja merkittiin kartalle 1432 kappaletta. Ajoradalle suunniteltuja paikkoja kommentoitiin 972 kertaa. Jalankulun tai muulle alueelle suunniteltuja paikkoja kommentoitiin 355 kertaa.

Vastaajien näkemykset pysäköinti uudistuksesta

Pysäköinti uudistuksen tarpeellisuus

Vastaajat pitivät pysäköinti uudistusta erittäin tarpeellisena. Vastaajista 73,3 % piti uudistusta joko täysin tarpeellisena tai melko tarpeellisena. Vastaajilla oli myös selkeä näkemys asiasta, sillä ainoastaan 1,4 % ei ollut mielipidettä asiaan.

Onko pysäköinti uudistus mielestäsi tarpeellinen?	Jakauma
Täysin tarpeellinen	57,5 %
Melko tarpeellinen	15,8 %
Melko tarpeeton	9,8 %
Täysin tarpeeton	15,5 %
Ei osaa sanoa	1,4 %

Pysäköintipaikkojen määrän riittävyys

Pysäköintipaikkojen riittävydestä ei oltu vastaajien mukaan huolissaan eli esitetty paikkamäärä on kohtalaisen oikein mitoitettu, 41,7 % mielestä pysäköintipaikkojen määrä on täysin riittävä. Täysin riittämätön paikkojen määrän koki 13,3 % vastaajista. Kuitenkin 17,4 % vastaajista ei osannut kertoa mielipidettään pysäköintipaikkojen riittävyteen, ja tämän kysymyksen osalta on huomattava, ettei vastaajilla ei ole kokemusta tämän tyyppisestä ratkaisusta Suomessa.

Onko pysäköintipaikkojen määrä riittävä sinun liikkumistarpeisiisi?	Jakauma
Täysin riittävä	41,7 %
Melko riittävä	17,6 %
Melko riittämätön	9,3 %
Täysin riittämätön	13,3 %
Ei osaa sanoa	17,4 %

Koettu vaikutus poistuvien autopaikkojen määrään

Vastaukset mikroliikkumisen pysäköintiratkaisun myötä poistuvien autopaikkojen määrässä polarisoituivat selvästi. 45,7 % kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että autopaikkoja poistuu sopivasti tai että enemmänkin voisi käyttää tähän tarkoitukseen. Alueen yrittäjäksi kyselyssä itsensä merkinneistä vastaajista selvä enemmistö oli tätä mieltä.

Vastaavasti 41,4 % kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että autopaikkoja poistuu liikaa kyselyssä esitetyn suunnitelman mukaan. Yrittäjistä taas selvä vähemmistö, mutta tässä on huomioitava vähäinen vastausmäärä sillä vain 25 alueen yrittäjää oli ylipäänsä vastannut kysymykseen.

Miten koet vaikutuksen autopaikkojen määrään?	Jakauma
Voisi käyttää selvästi enemmän	16,2 %
Voisi käyttää jonkin verran enemmän	8,9 %
Poistuu sopivasti	20,6 %
Poistuu jonkin verran liikaa	12,4 %
Poistuu selvästi liikaa	29,0 %
Ei osaa sanoa	12,9 %

Avovastaukset

Palaute

Avovastauksissa toistui pysäköinti uudistuksen tarpeellisuus. Uudistusta kiiteltiin ja monissa vastauksissa toivottiin laajempaa aluerajausta, Taka-Töölö, Kallio-Alppiharju ja Kalasatama keräsivät eniten mainintoja.

Vastaus

Esitetty pysäköintiratkaisu sijoittuu Helsingin niemen alueelle, jossa mikroliikkumisvälineiden suuret määrät ja hoitton pysäköinti ovat aiheuttaneet eniten huomattavaa haittaa muille tielläliikkujille. Alueella jalankulkumäärät ovat suuret sekä katutilan mitoitus on hyvin tiivistä. Näistä syistä johtuen sähköpotkulautojen hallitsematon pysäköinti on aiheuttanut myös eniten haasteita ja konfliktitilanteita katutilan eri käyttäjien kanssa.

Alueen rajaaminen esitetyllä tavalla perustuu suurimpien haittojen kohdentumisen lisäksi myös alueen helppoon hahmotettavuuteen kieltoalueelle tulevalle käyttäjälle. Laajemman alueen rajaaminen loisi haasteita sen toteutukselle ja hahmotettavuudelle.

Koko viime kauden dataan pohjautuen alueelle oli pysäköitynä lähes puolet koko Helsingin mikroliikkumisvälineistä, vaikka alue vastaa vain reilua 4 prosenttia koko Helsingin maapinta-alasta.

Palaute

Avovastauksissa sekä karttavastauksissa toistui yleinen huoli autojen pysäköintipaikkojen poistumisesta. Palautteet eivät kohdistuneet niinkään tiettyihin tarkkoihin pysäköintikohteisiin, vaan yleisesti autopaikkojen poistumiseen pysäköinti uudistuksen koko alueella, mutta erityisesti Ullanlinnassa ja Kruununhaassa.

Vastaus

Suunnittelussa on pyritty välttämään autopaikkojen vähenemistä, mutta tietynlaisessa kaupunkirakenteessa muutakaan hyvin soveltuvaa tilaa ei ole löytynyt. Ratkaisun myötä poistuva autopaikkamäärä on arviolta alle kaksisataa, sillä n. 130 mikroliikkumisen pysäköintipaikkaa sijoittuu nykyisen autopysäköinnin tilaan ja kunkin tilanvaraus on 1-2 autopaikan verran.

Muut valmistelussa olevat pysäköintiä koskevat päätökset tällä alueella helpottavat asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen omistajien tilannetta alueella: esimerkiksi 44 uuden autopaikan järjestäminen B-, C- ja E-asukaspysäköintivyöhykkeelle sekä nykyisten aikarajoitettujen autopaikkojen muuttaminen maksulliseksi Ruoholahdessa, Hernesaareissa sekä C- ja F-asukaspysäköintivyöhykkeellä; yhteensä 435 autopaikkaa.

Palaute

Avovastauksissa sekä karttavastauksissa toistui huoli potkulautojen estevaikutuksesta jalankulkualueilla. Jalankulkualueille sijoitettuja pysäköintipaikkoja kritisoitiin.

Vastaus

Jalankulkualueelle tulevat pysäköintipaikat on suunniteltu niin, että haitta jalankululle olisi mahdollisimman pieni. Potkulautojen uusi pysäköintitapa rajatulle alueelle, vaikkakin se olisi jalankulkualueella, parantaa jalankulkijoiden turvallisuutta verrattuna edellisvuosien vapaaseen mikroliikkumislaitteiden pysäköintiin.

Palaute

Avovastauksissa kyseenalaistettiin pysäköintiudistuksen periaate, miksi yksityisille yrityksille tarjotaan kaupunkitilaa ilmaiseksi.

Vastaus

On suunniteltu, että tällä järjestelyllä ei luovuteta tilaa ilmaiseksi, vaan siihen liittyy sopimus kaupungin ja mikroliikkumisyriyten välillä. Yritykset maksavat sopimuskorvausta kaupungille, millä katetaan muun muassa asian toteuttamisen kustannuksia.

Palaute

Avovastauksissa toistui yleinen negatiivinen suhtautuminen sähköpotkulautoihin, kun useampi vastaaja toivoi täyskieltoa sähköpotkulaudoille. Lisäksi sähköpotkulautailijoiden ja pyöräilijöiden liikennekäyttäytymistä arvosteltiin.

Vastaus

Kaupunki on valmistellut nimenomaan pysäköintiratkaisua, sillä asiasta on tehty mm. useita aloitteita päättäjien taholta. Mikroliikkuminen on ollut Helsingissä suosittua ja sen turvallisuutta on saatu jo parannettua yhteistyössä mikroliikkumisyriyten kanssa, mutta pysäköinnin haasteita taas ei niillä keinoin ole saatu ratkaistua. Rajoitusten osalta myös valvonta on tärkeää ja pysäköinnissä se on kaupungin järjestettävissä, kun taas ajokiellon valvonta olisi poliisin resurssien vastuulla.

Palaute

Avovastauksissa toistui kysymys siitä, että miksi kaupunki ei kilpailuta sähköpotkulautoperaattoreita ja tällä tavoin vähennä ympäriinsä lojuvia pysäköinti

Vastaus

Lainsäädännön tämänhetkinen tilanne ei mahdollista mikroliikkumisoperaattorien kilpailutusta siten, että vain kilpailutuksessa valitut saisivat toimia kaupungissa. Ainoastaan liikennemerkkien asettaminen ja pysäköinninvalvonta ovat tämänhetkisiä pysäköintiin puuttumisen keinoja, ja pysäköintiudistusta on siksi lähetty valmistelemaan tältä pohjalta.

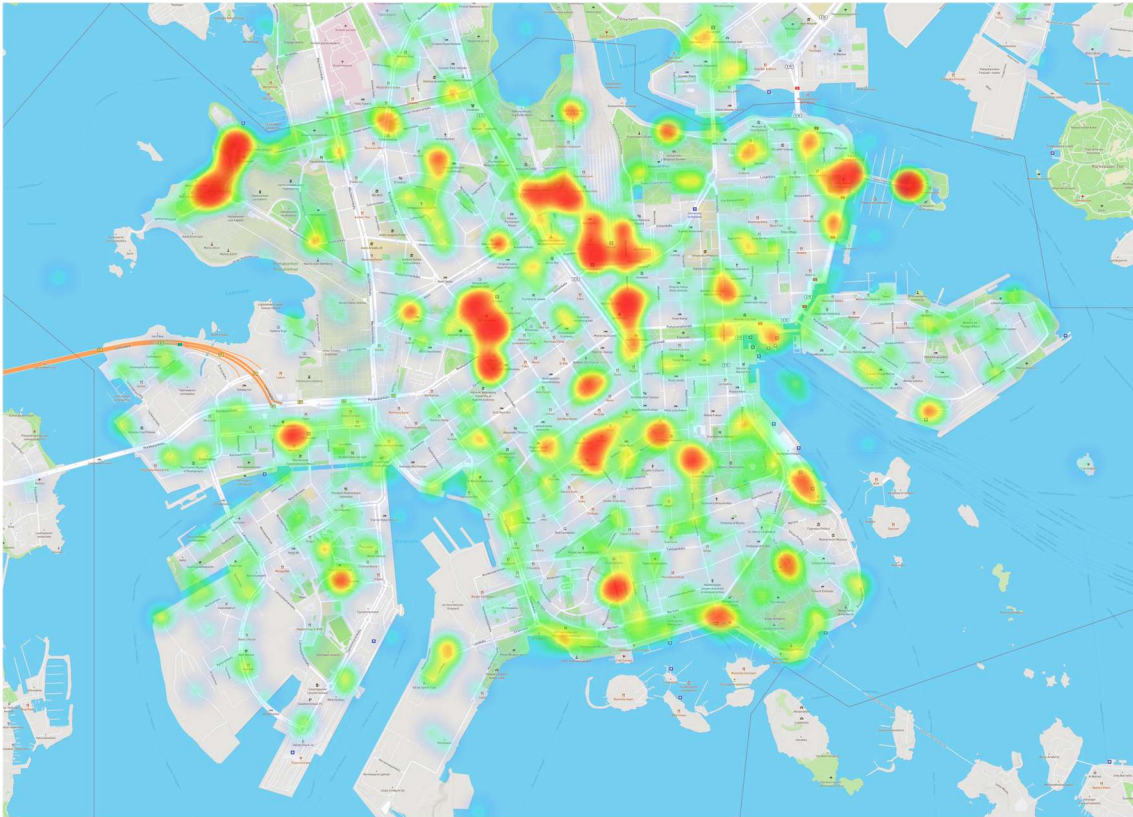
Vastaajien palaute pysäköintipaikoista

Paikkojen lisäykset

Vastaajat saivat esittää omia ehdotuksia kartalla, joihin tulisi lisätä paikkoja. Tällä työkalulla ehdotettiin 1432 uutta paikkaa, joista osa oli suunnittelualueen ulkopuolella. Myös muutamia paikkoja oli käytetty suunniteltujen paikkojen kommentointiin.

Tällä työkalulla ehdotetut pisteet on esitetty alla lämpökarttana. Kartasta erottuu selvästi Hietaniemen uimaranta, Kampin keskus, Kansalaistori, Raitatieasema, Tervasaari, Keskuskatu, Iso Robertinkatu, Ruoholahden metroasema, Tähtitorninmäki, Kaivopuisto ja Laivurinkadun ja Pietarinkadun risteys. Näistä alueista Hietaniemen uimaranta ja Kampin keskus ovat kesällä

2023 rakennustyömaita, ja muun muassa sen vuoksi näille paikoille on vain rajallinen mahdollisuus sijoittaa sähköpotkulautojen pysäköintipaikkoja. Molempien lähistölle on kuitenkin suunniteltu pysäköintipaikkoja. Ruoholahden metroaseman viereisellä Itämerenkujalla ei ole tarpeeksi tilaa sijoittaa sähköpotkulautojen pysäköintiä katutilan kapeuden vuoksi, joten tässä paikassa pysäköintipaikat on sijoitettu Itämerentorille ja Selkämerenkujalle.

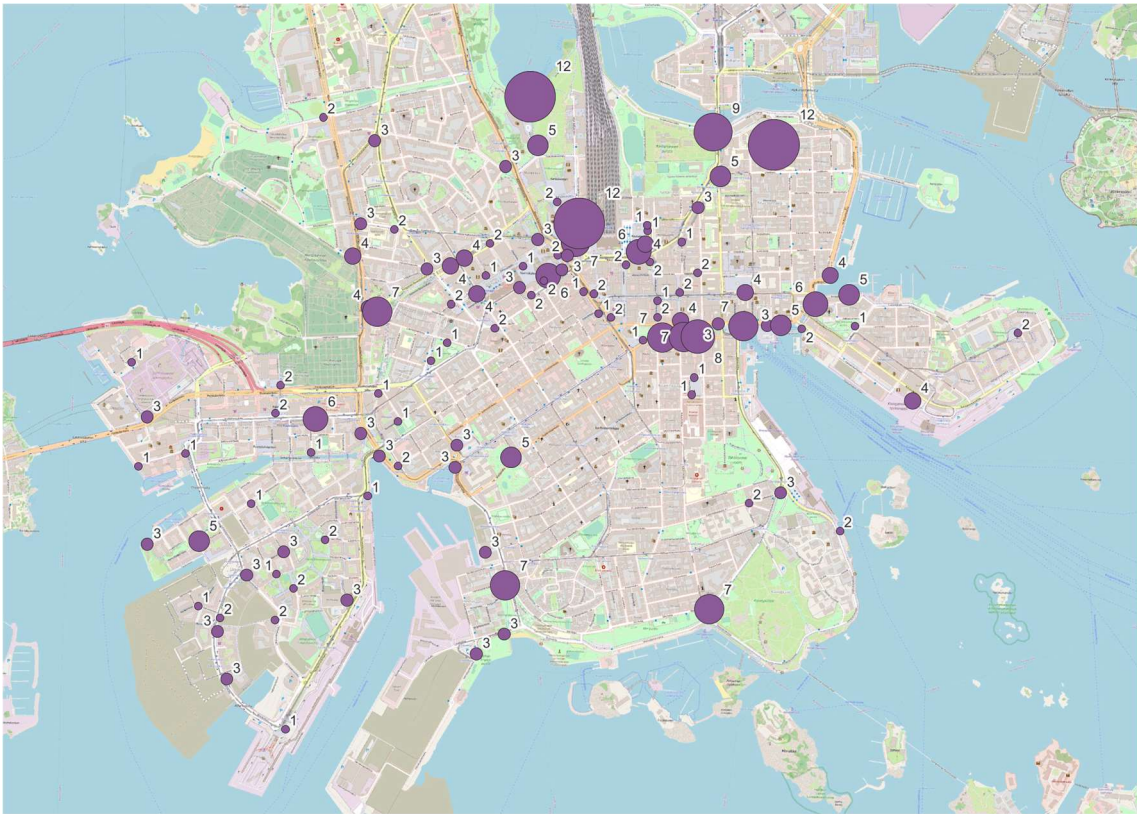


Kuva 1: Vastaajien ehdottamat paikat lämpökarttana. Lisäksi suunnittelualueen ulkopuolella etenkin mm. Kallio-Alppiharju, Taka-Töölö ja Kalasatama keräsivät ehdotuksia (Karttapohja: Maptionnaire)

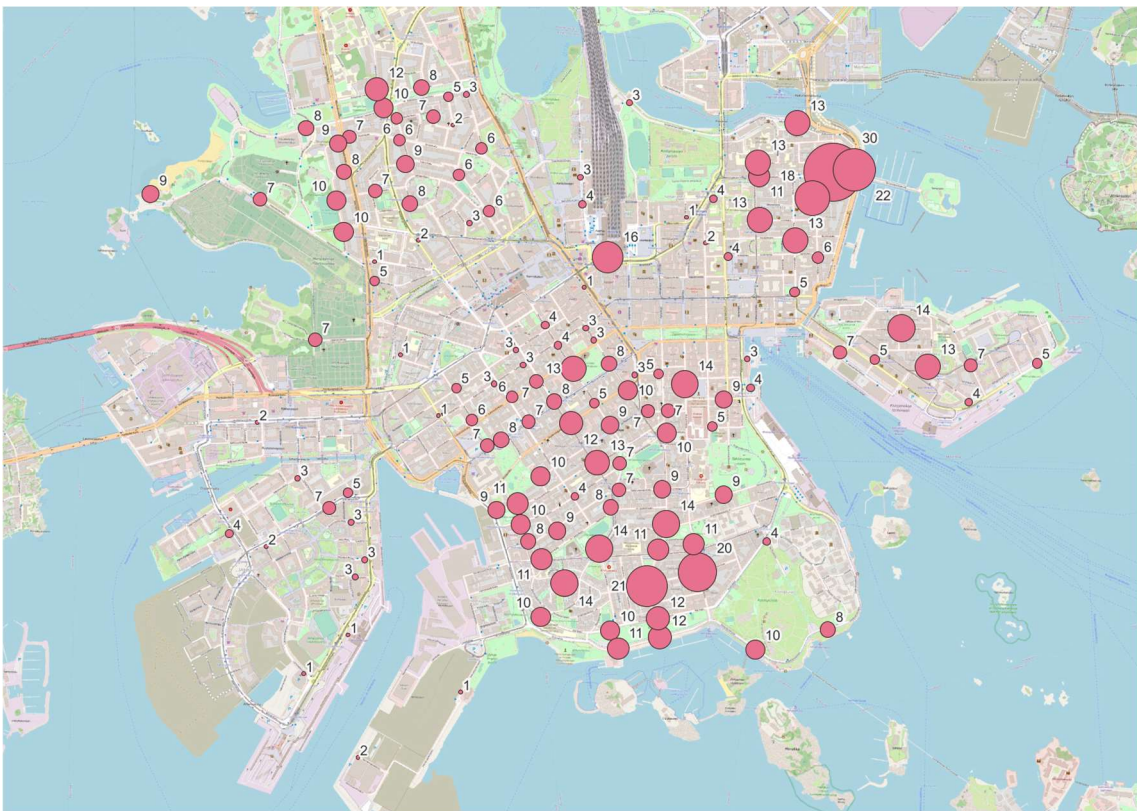
Eniten palautetta keränneet paikat

Ajoradalle suunniteltuja paikkoja kommentoitiin 972 kertaa. Jalankulkualueille tai muulle alueelle suunniteltuja paikkoja kommentoitiin 355 kertaa.

Autopaikoille esitettyjen paikkojen kommenteissa toistui toive siirtää sähköpotkulautojen pysäköinti jalkakäytävälle ja puistoihin, kun taas jalankulkualueille ja muille alueille esitettyjen paikkojen kommenteissa toivottiin paikkojen siirtämistä pois kävelijöiden läheisyydestä.



Kuva 2: Jalankulkualueilla ja muilla alueilla kommentoidut paikat ja kommenttien määrät paikkakohtaisesti (karttapohja: OpenStreetMap)



Kuva 3: Ajoratapysäköintiin sijoitettujen pysäköintipaikkojen kommenttien määrät paikkakohtaisesti (karttapohja: OpenStreetMap)

Autojen pysäköintipaikat

Autopaikkojen kommenteissa toistui huoli autojen pysäköintipaikkojen riittävydestä. Nämä kommentit olivat kuitenkin pääosin yleistä kommenttia Helsingin pysäköintipolitiikasta ja autopaikkojen määrästä, eivätkä täysin suoraan liittyneet suunnitelmaan.

Tietynlaisessa kaupunkirakenteessa ei ole löytynyt muuta hyvin soveltuvaa tilaa mikroliikkumisen pysäköintipaikoille, ja siksi niitä on paikoitellen sijoitettu myös nykyisen autopysäköinnin tilaan.

Eniten kommentoitiin Kruununhaan, Ullanlinnan ja rautatieaseman paikkoja. Kruununhaan ja Ullanlinnan kommentit liittyivät huoleen autojen pysäköintipaikkojen riittävydestä. Mikroliikkumiselle varattavien autopaikkojen poistumaa auttaa se, että sattumoisin juuri näillä alueilla (B-, C- ja E-asukaspysäköintivyöhykkeellä) ollaan toteuttamassa noin 44 uuden autopaikan järjestäminen. Asukaspysäköintitunnusten päätettyjen hinnankorotusten oletetaan myös hieman vähentävän autopaikkakysyntää kesästä 2023 alkaen.

Rautatieaseman eteläpuolen mikroliikkumisen pysäköintipaikasta puolestaan toivottiin isompaa, siten, että nykyisestä autojen saattopysäköinnistä otettaisiin enemmänkin kuin vain yksi tai kaksi paikkaa mikroliikkumisen käyttöön. Suunnittelussa tämä on otettu huomioon.

Jalankulkualueelle ja muille yleisille alueille sijoitetut pysäköintipaikat:

Paljon kommentteja jalankulkualueille ja muille alueille tuli erityisesti Esplanadin, Rautatieaseman läheisyyden sekä Kaivopuiston paikoista. Eniten kommentteja saanut paikka sijaitsi Oikokadun pihakatualueella, tämä paikka on siirretty asukasvuorovaikutuksen jälkeen lähikadulle.

Moni kävelyalueen paikkojen kommenteista koski pysäköintipaikkojen sijoittamista ylipäänsä kävelyalueille, sillä ajoneuvoina sähköpotkulautoja ja muita mikroliikkumisvälineitä ei saa ajaa jalkakäytävillä. Jalankulkualueelle tulevat pysäköintipaikat on suunniteltu niin, että ne sijaitsevat mahdollisimman lähellä pyöräliikenteen kulkuväyliä ja haitta jalankululle olisi mahdollisimman pieni. Potkulautojen uusi pysäköintitapa rajatulle alueelle, vaikkakin se olisi jalankulkualueella, parantaa jalankulkijoiden turvallisuutta verrattuna edellisvuosien vapaaseen mikroliikkumislaitteiden pysäköintiin.

Paljon kommentteja saaneet jalankulun alueiden paikat käydään läpi tarkemmassa suunnittelussa ja huomioidaan kävelijöiden esteettömyys tarkasti.

Helsinki

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristö

Työpajankatu 8
00580 Helsinki
PL 52800
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 310 2611

www.hel.fi